

Prima vista

лист Музичке школе „Стеван Мокрањац“, Пожаревац • број 1

школска 2001/02. година

На првом састанку редакције, чланови су, између више предложених, изабрали назив часописа – италијанску ознаку *Prima vista*. У преводу ознака значи: на први поглед, нешто певати или свирати без припреме. Код нас се каже: с листа.

Искуство стечено дугогодишњим радом у музичкој школи потврђује да је одувек постојао изражени интерес да се забележи актуелно, не само у вези музике, већ и у вези других догађања у школи и тако се може рећи да је идеја о покретању часописа за ученике, наставнике и све оне који су заинтересовани за музику постојала много пре конкретног договора. Међутим, сам материјал за први број настао је некако на брзину и без великих припрема – дакле, *Prima vista*.

Било како било, желимо да ваш и наш часопис буде леп и садржајан и због тога вам упућујемо позив на отворен разговор и размену мишљења. Садржаји се не морају по сваку цену дотицати само музике.

Стојимо вам на располагању спремни за сарадњу.

Редакција

БИОГРАФИЈА ШКОЛЕ

У североисточном делу Србије, где се Сопотска греда спушта на зелене обале Дунава и где се спаја плодно Подунавље, Поморавље и Стиг, налази се град Пожаревац, који више од пет векова постоји под овим именом. Током XIX века, после Београда, Крагујевца и Шапца, Пожаревац је био просветно-културни центар североисточне Србије. Године 1733. помиње се постојање основне школе, 1862. гимназије, 1847. читалиште, 1870. први музички хор...

Природно богатство и лепота овог краја вековима је привлачила разне народе, зато није ни чудно да је овај град привукао и велики број значајних људи, као и бившег ученика Прашког конзерваторијума Максимилијана Микшека, који је 1949. године основао прву музичку школу у послератном периоду, желећи да учини музичку уметност приступачну свим генерацијама. Школа је почела са наставом 1. априла 1950. године и те године је уписано 128 ученика на 6 одсека.

Упркос тешким временима Школа се брзо развија, да би 1983. године прерасла из основне у средњу музичку школу. У четири већа града нашег округа: Костолицу, Кучеву, Великом Градишту и Малом Прињу, музичка школа отвара своја одељења, а зграда матичне школе у Пожаревцу добија проширење простора за несметан и савремен педагошки рад. Јула месеца 2001. године заједничким концертом ученика и професора отворена је Летња сцена музичке школе. Школа је уложила значајна средства и напоре да граду врати овај простор који је некада био веома популаран простор некадашњег Дома омладине. Летња позорница Музичке школе је постала једно од средишта културног живота града у летњим месецима. У сарадњи са Центром за културу, Музичком омладином, Народном библиотеком и СО Пожаревац организован је и одржан велики број програма у оквиру манифестације Културно лето 2001.

За свој висок ниво рада и уметничко-педагошке резултате Школа је награђена високим јавним признањима као што су: Повеља Удружења музичких и балетских педагога Србије; Октобарска награда

града Пожаревца; 1987. године добија Повељу културе КПЗ; 2001. године Општинску награду СО Велико Градиште. Постигнути успеси су одраз континуираног рада и високог ентузијазма професора и ученика, али је, ипак, највећи успех Школе наставак школовања њених ученика на високим школама у земљи и, све више, у иностранству. Добитници значајних друштвених признања и награда су многи професори и ученици Школе.

Музичка школа „Стеван Мокрањец” је данас у самом врху педагогије у земљи, а њени ученици и професори то потврђују својим успесима: концертима, јавним наступима и освајањем великог броја награда на многим домаћим и међународним такмичењима.

Музичка школа данас има преко 550 ученика и обухвата три нивоа наставе: музичко забавиште, основно и средње музичко образовање. У средњој школи су заступљена два смера: теоретски и вокално-инструментални, који је организован у 5 одсека: гудачки одсек, одсек за клавир, одсек за дувачке инструменте (флаута, кларинет, труба и хорна), одсек за хармонику и одсек за соло певање. Због недостатка простора, ученици средње школе општеобразовну наставу похађају у Пожаревачкој гимназији. Посебно место у раду Школе заузимају хорови основне и средње школе, као и оркестар хармоника ученика основне и средње школе.

Школа поседује сопствени инструментаријум и библиотеку са нототеком.

Развијајући се заједно са средином из које је потекла, Школа је дала огроман допринос општој култури града.

Осим педагошког деловања школа има и широку културну делатност: циклуси концерата познатих уметника, концерти ученика у школи и другим дворанама, трибине у сали школе. Летња позорница је једно од средишта културног живота града током летњих месеци.

Све то чини данашњу музичку школу „Стеван Мокрањец” специфичним културним центром града Пожаревца.

СТЕВАН СТОЈАНОВИЋ МОКРАЊАЦ

(1856 – 1914)

Велики српски композитор Стеван Стојановић Мокрањац рођен је 9. јануара 1856. године у Неготину. Основно образовање стекао је у родном граду, Вишу гимназију је завршио у Београду, где је похађао студије природних наука на Великој школи. Музичко образовање стекао је на Краљевском музичком конзерваторијуму у Минхену, Риму и Лајпцигу. Као гимназијалац и студент био је присутан у елитним хоровима – „Корнелије Станковић” и „Београдском певачком друштву” (као члан и као хоровађа). Као композитор се прославио пре свега у области духовне и народне музике.

Компоновао је најчешће на тему српских песама са јуначко-епском тематиком које је вешто, надахнуто и оригинално разрађивао, стављајући акценат на фолклорно, народно.

Био је веома плодан стваралац. Међу најзначајнијим делима су чувене *Мокрањчеве музичке руковети* (1892), *Литургија*, *Силет македонских композиција*, *Приморски најјеви*. Примљен је за почасног члана Француске академије наука. Са незнатним изузецима (неколико соло песама, музика за комад с певањем *Ивова слава*, пет fuga за гудачке инструменте) цео Мокрањчев опус припада области хорске музике. У својих петнаест руковети створио је класичне обрасце уметничке стилизације народног мелоса и дефинитивно учврстио национални смер у српској музици. Велики део свог стваралаштва Мокрањац је посветио православној духовној музици, највећим делом заснованој на традиционалним напевима српског духовног појања. Ту се, пре свега, истиче монументална *Литургија (Божанствена служба св. Јована Златоустић)*, затим *Ојело*, *Акафист*, *Величанице св. Сави...*

Мокрањац је дубље од свих проникао у дух народне мелодије, истакавши својом уметничком стилизацијом све оне вредности које се крију у делу анонимног народног ствараоца. Поузданим осећањем одабирао је из фолклорне ризнице оно што је у њој највредније и што дочарава наше поднебље, дух и живот народа.

Мокрањчева је активност вишестрана. Године 1887-1900. радио је као наставник музике у Првој београдској гимназији, а од 1901. у Богословији. Заједно са Станиславом Биничким и Цветком Манојловићем, године 1899. је основао Српску музичку школу у Београду (данашња школа „Мокрањац”), прву сталну музичку школу у тадашњој Србији, чији је професор и директор био до краја живота.

Смрт га је затекла у ноћи између 29. и 30. септембра 1914. у Скопљу, где се са породицом склонио када је избио Први светски рат.

КУЛТУРНА ДЕШАВАЊА У ШКОЛИ

- § Монодрама Патрика Зискинда „Контрабас” у извођењу Предрага Ејдуса у режији Николе Јевтића – 11. IX 2001.
- § Концерт гудачког квартета „Еlegant” из Београда – 12. X 2001.
- § Концерт пијанисте Ивана Динића из Београда – 24. X 2001.
- § Концерт Душана Стојановића (виолончело) и Радмиле Стојановић (клавир) из Београда – 20. XI 2001.
- § Љубиша Јовановић (флаута) и Ансамбл Арте, диригент Биљана Радовановић – 8. II 2002. (концерт организован у сарадњи са Министарством културе и Југоконцертом).
- § Камерни трио Светлана Тирменштајн (клавир), Огњен Поповић (кларинет), Бојан Тирменштајн (виолончело) из Београда – 26. II 2002.
- § Концерт ученика гудачког одсека музичке школе „Мокрањац” из Београда – 6. III 2002.
- § Концерт Владимира Николића (гитара) из Београда – 3. IV 2002; Семинар из гитаре – 4. IV 2002.
- § Концерт ученика СМШ „Др Војислав Вучковић” из Београда из класе професора Љубомира Полајца (виолончело) – 8. IV 2002.
- § Клавирски дуо „А440” – Нинослав Живковић и Дориан Лељак, Београд–Нови Сад – 9. IV 2002.
- § Клавирски дуо, класа професора Ингрид Рајић, ФМУ, Београд, Данијела Братковић и Јанко Ђоковић – 12. IV 2002.
- § Концерт ученика музичке школе „Стеван Мокрањац” из Београда; учествују камерни ансамбл „Мокрањац”, солисти, хор и оркестар – 16. IV 2002.

СРЋАН ВУКАШИНОВИЋ

Срђан Вукашиновић је рођен 12. јануара 1983. године у Петровцу на Млави. Један је од најбољих хармоникаша музичке школе „Стеван Мокрањац“ из Пожаревца. Као дете музичара, први пут хармонику дугметару је узео у руке са девет година. Његови родитељи су само желели да га науче првим нотама. Основну и средњу музичку школу завршио је у музичкој школи „Стеван Мокрањац“ у Пожаревцу.

Реч је о изузетно талентованом и амбициозном младићу за којим је велики број јавних наступа, фестивала, такмичења и награда наравно. Свој блистави поход у музичкој каријери започиње 1998. године освајањем све самих првих награда. Поменимо само: Републичко такмичење у Београду, такмичење „СИВА“, Дани хармонике у Смедереву, Такмичење младих талената. Те исте 1998. године је био и финалиста престижног такмичења „Кастелфидардо“ у Италији. Најблиставија награда је стигла из шпанског града Оренсе, где је октобра 1999. године у категорији до 18 година, као најмлађи учесник, постао победник на овом Светском купу. За непрекоран рад, бројне награде и достојну презентацију наше земље на Светском такмичењу, 1999. године му је додељена Октобарска награда града Пожаревца. Овај млади виртуоз на хармоници са седамнаест година се у категорији сениора такмичио за „Светски трофеј“ у хармоници који је одржан у Португалу, где је освојио треће место, чиме је показао да се налази у самом светском врху свирања на хармоници.

Огромну заслугу за свој више него успешан рад, Срђан Вукашиновић дугује свом професору Мирославу Јанкеху, у чијој класи је и завршио средњу музичку школу. Даље школовање Срђан Вукашиновић је наставио у иностранству и сада је студент прве године на Музичкој академији у Цириху (Швајцарска).

Музичка школа „Стеван Мокрањац“ је поносна што је имала оваквог ученика и нада се да ће се њени бивши ученици по завршетку студија вратити у школу као професори и тиме допринети већој афирмацији школе и подизању музичке културе у граду, а Срђан би се са својим квалитетима сигурно уклопио у ту замисао.

СПИСАК НАСТАВНИКА И УЧЕНИКА КОЈИ СУ ОСВОЈИЛИ НАГРАДЕ НА ТАКМИЧЕЊИМА У ШКОЛСКОЈ 2001/02. ГОДИНИ

§ Класа Монике Балинт:

- ⇒ Емилија Љубисављевић, 2. разред, клавир: Фестивал младих пијаниста, Шабац 2002 – III награда; Такмичење младих пијаниста у Нишу – III награда; Међународно такмичење младих пијаниста „Петар Коњовић“ – диплома.

§ Класа Олге Бешевић:

- ⇒ Катарина Петковић, 1. разред ОМШ, виолина: Републичко такмичење – похвала; Такмичење „Петар Тошковић“ Београд – похвала.

§ Класа Марте Благојевић:

- ⇒ Габријела Убавић, 3. разред СМШ, соло певање: Такмичење соло певача „Др. Војислав Вучковић“ – I награда; Међународно такмичење младих музичара „Петар Коњовић“ – III награда
- ⇒ Сузана Вујчић, 2. разред СМШ, соло певање: Такмичење соло певача „Др. Војислав Вучковић“ – I награда; Међународно такмичење младих музичара „Петар Коњовић“ – III награда.

§ Класа Јованке Божић:

- ⇒ Душан Стевић, 5. разред ОМШ, хармоника, и Марина Трајковић, 6. разред ОМШ, хармоника: Дани хармонике у Смедереву – II награда у категорији камерне музике.

§ Класа Мише Богдановића:

- ⇒ Бранислав Милошевић, 3. разред, труба, Јован Дамњановић, 3. разред, труба и Урош Ћирковић, 4. разред, труба: Међународно такмичење камерних и дувачких састава – III награда.

§ Класа Драгане Голубовић:

- ⇒ Никола Томић, 2. разред ОМШ, хармоника, Немања Живковић, 2. разред ОМШ, хармоника, Јована Антић, 4. разред ОМШ, хармоника, Данијела Животић, 5. разред ОМШ, хармоника, Санела Митровић, 6. разред ОМШ, хармоника, Љубомир Перућица, 4. разред ОМШ, хармоника: Дани хармонике у Смедереву – III награда
- ⇒ Иван Младеновић, 3. разред СМШ, хармоника: Дани хармонике у Смедереву – II награда.

§ Класа Јадранке Филиповић:

- ⇒ Тијана Јовић, 2. разред, клавир: Међународно такмичење младих пијаниста у Шапцу – похвала.

§ Класа Валентине Илић:

- ⇒ Ана Косановић, 2. разред ОМШ, флаута, Марија Николић, 4. разред ОМШ, флаута: Фестивал флаутиста у Ваљеву – II награда
- ⇒ Тамара Јеремић, 1. разред СМШ, флаута: Фестивал флаутиста у Ваљеву – II награда

⇒ Јована Јовић, 4. разред ОМШ, флаута, Кристина Несторовић, 2. разред ОМШ, флаута – Фестивал флаутиста у Ваљеву – похвала.

§ Класа Славише Илића:

⇒ Андрејић Бојан, 6. разред ОМШ, виолина: Дани хармонике у Смедереву – II награда у категорији камерне музике.

§ Класа Мирослава Јанкеха:

⇒ Владимир Перић, 4. разред СМШ, хармоника: Такмичење младих хармоникаша „Вучковић” – II награда; Дани хармонике у Смедереву – II награда; Републичко такмичење – III награда

⇒ Дејан Вујчић, 1. разред СМШ, хармоника: Дани хармонике у Смедереву – III награда.

§ Класа Оливере Јанићијевић:

⇒ Љубица Стокић, 3. разред СМШ, соло певање: Такмичење соло певача „Др Војислав Вучковић” – похвала.

§ Класа Марије Обретковић:

⇒ Александра Матовић, 3. разред ОМШ, клавир: Међународно такмичење младих пијаниста у Шапцу – II награда; Такмичење младих пијаниста у Нишу – III награда; Такмичење младих пијаниста у Нишу – III награда у категорији клавирских дуа; Републичко такмичење – I награда у категорији клавирских дуа; Фестивал музичких и балетских школа Србије – II награда; Такмичење младих пијаниста у Врању – II награда; Такмичењу клавирских дуа у Трстенику – I награда

⇒ Филип Савић, 3. разред ОМШ, клавир:

Такмичење младих пијаниста у Нишу – III награда у категорији клавирских дуа; Републичко такмичење – I награда у категорији клавирских дуа; Фестивал музичких и балетских школа Србије – II награда у категорији клавирских дуа; Такмичење клавирских дуа у Трстенику – I награда.

⇒ Игор Сарајлић, 6. разред ОМШ, клавир:

Републичко такмичење – III награда у категорији клавирских дуа; Такмичење клавирских дуа у Трстенику – I награда; Смotra солфеџиста у Београду – II награда

⇒ Марина Манчић, 6. разред ОМШ: Смotra солфеџиста у Београду – I награда

⇒ Марина Трајковић, 6. разред ОМШ: Смotra солфеџиста у Београду – III награда.

§ Класа Наташе Петровић:

⇒ Кристина Јовановић, 3. разред ОМШ, клавир: Фестивал младих пијаниста у Шапцу – III награда; Фестивал музичких и балетских школа Србије – II награда; Републичко такмичење – I награда у категорији клавирских дуа

⇒ Бојана Арсић, 3. разред ОМШ, клавир: Фестивал младих пијаниста у Шапцу – III награда; Републичко такмичење – I награда у категорији клавирских дуа; Републичко такмичење – III награда у категорији камерних дуа.

§ Класа Владимира Поликарпова:

⇒ Марија Глигоријевић, 3. разред ОМШ, хорна: Републичко такмичење – III награда у категорији камерних дуа; Међународни сусрети лимених дувача у Новом Саду – II награда.

§ Класа Весне Павловић:

⇒ Бобан Зечевић, 2. разред СМШ, хармоника: Такмичење младих хармоникаша „Вучковић” – II награда; Дани хармонике у Смедереву – III награда; Републичко такмичење – похвала

⇒ Никола Ивић, 3. разред ОМШ, хармоника: Дани хармонике у Смедереву – III награда.

§ Класа Каролине Спречаковић:

⇒ Сашка Марјановић, 2. разред, флаута: Фестивал музичких и балетских школа Србије – II награда; Фестивал флаутиста у Ваљеву – III награда

⇒ Срна Перић, 2. разред ОМШ, флаута: Фестивал флаутиста у Ваљеву – III награда

⇒ Александра Негоицић, 1. разред СМШ, флаута: Фестивал флаутиста у Ваљеву – III награда

⇒ Марија Костић, 2. разред ОМШ, флаута: Фестивал флаутиста у Ваљеву – похвала.

§ Класа Драгане Сарајлић:

⇒ Катарина Марић, 4. разред ОМШ, клавир: Међународно такмичење младих пијаниста у Шапцу – I награда; Такмичење младих пијаниста у Нишу – II награда, Шопенова ревија у Београду – диплома; Добитник дипломе меморијала „Исидор Бајић” за учешће у раду мајсторске

- класе клавира професора Дориана Лељака;
Финалиста I пијанистичког такмичења „Исидор Бајић”; Међународно такмичење „Citta di Barletta”, Барлети (Италија) – II награда
- ⇒ Милица Панић, 5. разред ОМШ, клавир:
Републичко такмичење – III награда у категорији клавирских два; Такмичење клавирских два у Трстенику – I награда.
- § Класа Перише Станојевића:
- ⇒ Алекса Вукомановић, 2. разред ОМШ, кларинет:
Фестивал музичких и балетских школа Србије – II награда
- ⇒ Петар Станојевић, 3. разред СМШ, кларинет:
Међународно такмичење „Citta di Barletta” у Барлети (Италија) – похвала
- ⇒ Марија Стаменов, 2. разред СМШ, кларинет:
Међународно такмичење „Citta di Barletta” у Барлети (Италија) – II награда
- ⇒ Горан Ђорђевић, 3. разред СМШ, кларинет:
Међународно такмичење „Citta di Barletta” у Барлети (Италија) – I награда.
- § Класа Драгане Стевић:
- ⇒ Војислав Перуница, 3 разред СМШ, клавир:
Фестивал младих пијаниста у Шапцу – I награда;

Такмичење младих пијаниста у Нишу – III награда; Међународно такмичење младих музичара „Петар Коњовић” – диплома; Диплома Меморијала „Исидор Бајић” за учешће у раду мајсторске школе клавира у класи професора Рита Кинке.

- § Класа Драгане Станковић:
- ⇒ Катарина Топаловић, 6. разред ОМШ, хармоника: Фестивал музичких и балетских школа Србије – II награда; Дани хармонике у Смедереву – III награда
- ⇒ Кристина Биондић, 2. разред ОМШ, хармоника:
Дани хармонике у Смедереву – III награда.
- § Оркестар хармоника, диригент Драгана Станковић: Фестивал музичких и балетских школа Србије – II награда; Дани хармонике у Смедереву – I награда.
- § Хор СМШ, диригент Валентина Марушић:
Републичко такмичење – III награда.
- § Хор ОМШ, Данијела Шошкић: Републичко такмичење – II награда; Фестивал дејчјих хорова у Шапцу – I награда; Републичка смотра хорова основних и средњих музичких школа Србије у Вршцу – I награда.

Дан школе – 29. мај 2002. године

Додела награда ученицима који су освојили награде на такмичењима

КЛАВИРСКИ ДУО ДАНИЈЕЛА БРАТКОВИЋ И ЈАНКО ЂОКОВИЋ И ПРОФЕСОР ИНГРИД БАЈИЋ

У сали Музичке школе 12. априла одржан је концерт клавирског дуа – Данијеле Брајковић и Јанка Ђоковића. Публика је била одушевљена звуцима Шуберта, Брамса и Рахмањина, а уколико нисте били на овом концерту и занима Вас нешто више о овим уметницима, можете прочитати интервју са њима и њиховим професором Ингрид Рајић.

• Како сте дошли до идеје да сарађујете заједно?
Сами смо дошли на ту идеју. Упознали смо се на Факултету музичких уметности и пошто обоје свирамо клавир рекли смо: „Што не бисмо пробали да свирамо дуо?”

• Шта Вас је посебно привукло код овог програма који сте вечерас свирали и због чега сте се одлучили баш за њега?

Ми смо и почели да свирамо дуо баш због те прве композиције коју смо свирали (F. Schubert: Fantasy f/moll, op.103), а и Рахмањина много волимо да свирамо, јер је посебан.

• Колико времена посвећујете вежбању клавира?
Зависи од тога, да ли имамо концерт или не. Уколико имамо концерт, наравно да вежбамо више. Прво вежбамо одвојено, а онда спајамо тај програм. Тада доста времена проводимо вежбајући.

• Колико времена имате за приватан живот, за себе?

Па... Доста. Углавном имамо времена и за провлад. Без обзира што доста времена проводимо вежбајући, увек одвојимо време и за себе.

• Пошто сте доста путовали, чак и по иностранству, који Вам је град остао у сећању по неком интересантном догађају?

То је свакако Рим, јер нам је то први наступ ван наше земље.

• Да ли често наступате и као солисти?

Јако мало. Готово никад. Акценат смо ставили на дуо и за сада то не желимо да мењамо.

• Какви су Вам планови за будућност?

Планирамо да путујемо у иностранство и вероватно још неки курс на коме се усавршавали.

Јасна Ђоковић се сада налази на постдипломским студијама у класи доц. Бранка Пенчића, а Данијела Братковић у класи ванредног професора Александра Сердара. Поред постдипломских студија Данијела предаје у музичкој школи „Коста Манојловић” у Београду.

Клавирски дуо подучава ванредни професор на катедри за камерни дуо ФМУ у Београду Ингрид Рајић. Разговарали смо и са њом и ево шта нам је одговорила на наша питања.

• Зашто сте се одлучили за камерну музику и какво задовољство за Вас представља камерна музика?

Свакако да камерна музика за мене представља велико задовољство, јер је то дисциплина која изискује велику пажњу и концентрацију, а и много труда и рада. Чињеница је да камерна музика, а посебно клавирски дуо, нису много цењени код нас и много људи не зна колико рада треба да један клавирски дуо стигне до неког савршенства.

• Пошто знамо да имате два врло успешна дуа, имате ли још неки у који се уздате, од којих очекујете исти или можда већи успех?

Никад се не зна. Поред овог дуа који је старији (ради већ пет година заједно), постоји још један који је нешто млађи и ради две године (Ивана Илић и Андрија Павловић). Требало је и они да дођу да одрже концерт, међутим, били су спречени због болести.

Данијела и Јанко су видно напредовали за ових пет година колико раде заједно и наравно да се уздам у њих. Поред ова два дуа имам и још два. Они су нешто млађи. Првом је ово трећа година од како су заједно, а други ради већ две године заједно.

• Какви су Вам планови везани за овај дуо?

Планирам да их водим у иностранство. Имамо позив да идемо у Шведску ове године (у октобру месецу). А планирам да одрже још један концерт на Коларцу. Што се тиче овог млађег дуа, који је требало да одржи концерт са Данијелом и Јанком, планирам да идемо у Шпанију на јесен.

• Хвала и дођите нам опет!

Бранка Јерков

НАРКОМАНИЈА

Људи су понекад „лако кварљива“ бића, нарочито када су ове страсти у питању – власт, моћ, новац, алкохол, дрога... У том смислу, наркоманија би била само једно од многих наличја људских задовољстава, у облику болесне заокупљености дрогом.

Шта обухвата појам наркоманије?

Наркоманију би могли дефинисати као стање повремених или сталних тровања проузрокованог поновљеним уношењем дрога које су штетне по појединца и друштво.

Карактеристике наркоманије ће вам помоћи да вам појам наркоманије буде јаснији:

- неодољива жеља да се дрога стално има и стално узима,
- склоност да се стално повећава количина или доза дроге,
- психичка и физичка зависност.

Уколико се дрога не узима долази до:

- такозваног апстиненцијалног синдрома, или
- низа синдрома (несаница, повишени крвни притисак, грчење и болови у мишићима, температура, лучење из носа, губитак апетита, пробавне сметње...).

Шта обухвата појам дроге?

Дрогом се назива свака супстанца или материја која уношењем у организам мења једну или више његових функција (физиолошке – рад унутрашњих органа или система, психолошке – свест, мишљење, опажање, осећања, понашање).

Какви су подаци о раширености наркоманије међу основцима и средњошколцима код нас?

Може се рећи да је око 40% адолесцената код нас пробало неку дрогу, макар једанпут.

Адолесценти најчешће користе марихуану („траву“, „вутра“) и таблете, затим таблете у комбинацији са алкохолом, а ређе испарљиве супстанце (на пример, лепак). После марихуане се најчешће прелази на хероин (то се дешава за релативно кратко време, од 6 месеци до годину дана). Присутан је и кокаин као „елитна дрога“, али га млади користе мање због цене.

Зашто се неке дроге зову „лаке дроге“, а неке „тешке дроге“?

Подела на „лаке“ и „тешке“ дроге извршена је према степену зависности који се испољава и према тежини последица које изазива узимање дроге.

Да ли се корисници лаких дрога могу назвати наркоманима?

Када је дрога у питању, нема правила.

Што се тиче дрога, пушењем марихуане се врло брзо постижу пријатни ефекти, али када дејство престане појављује се брзо безвољност и нерасположење, наког чега се излаз најчешће налази у новом „доинту“! Намера и жеља да се обнови пређашње стање пријатности – већ је знак зависности.

Како препознати особу која је зависна од дроге?

Најчешће се препознаје по физичким променама: вртоглавица, тетурав ход, скоро закрвављене очи, слабљење апетита, а понекад и веома појачан апетит, мршављење код дуге употребе хероина, запустеност, губљење хигијенских навика, измењен биоритам, поремећај сна, појачање сексуалне жеље.

А од психичких промена, упадљиве су: брзе промене расположења, од еуфорије преко нервозе, агресивности до депресије, губљење интересовања за ствари и особе које су раније биле веома важне, затим тежи поремећаји памћења, опажања, мишљења, воље, свести...

На социјалном плану, карактеристично је напуштање старог круга и контакт са новим пријатељима који се најчешће не упознају са породицом, чести изостанци из школе.

Да ли је тачно да родитељи могу дуго да „жмуре“ и да не реагују на неке очигледне знаке наркоманије код своје деце?

Да, и то је најчешћи породични стил у суочавању са проблемима, па и са наркоманијом. Често родитељи открију, а онда из страха од реакције других чланова околине ћуте и то скривају.

Најчешће је неинформисаност о овом проблему разлог непознавања.

Бранка Јерков

ЗАЉУБИЛА САМ СЕ, ПА ШТА?

Љубав је најузвишеније осећање човеково, резултат свих осећања, најбољих и најплеменитијих.

Љубав не бира, свакоме се деси, пре или касније. На њу ништа не може утицати, ни време ни године, само одједном схватиш да си се заљубио. Заљубила сам се, па шта? Открила сам шта је безусловна и безгранична љубав, кад волиш, а не тражиш да ти љубав буде узвраћена истом мером. Схваташ да су оне дечије љубави и патње биле опсене и да, у ствари, тек сада први пут волиш. Заиста, љубав се крије у ситницама, у одблеску сунца у Нечијим очима или бескрајним шетњама без циља... За мене је љубав Онај који ме држи за руку или ме сатима посматра без речи, без једне једине, али ми погледом говори све. Топлина тих дивних, смеђих очију греје и обасјава моју душу. У Његовом осмеху залепрша стотине славуја, за моје уши то је најлепша соната.

Срећан је онај који воли и који је вољен. Срећна сам! Желела бих да читавом свету викнем колико сам заљубљена. Хеј, Свете, чуј ме! Заљубила сам се, па шта? Нашла сам своје уточиште у Његовим очима. Само у Његовом наручју осећам се потпуно заштићено, само Његова рука је довољно топла да загреје моју, у Његовим пољупцима пронашла сам нежност. Колико сам заљубљена чини ми се да је он онај „прави” и једини.

Кажу да љубав често прође када се најмање надаш, доживиш многа разочарења. Не желим о томе да размишљам. Сада само мислим о томе колико сам заљубљена.

Драžана Костић

БИСЕРИ СА ЧАСОВА

- § Марија: Хајде са мном да пијем воду, гладна сам.
- § Проф. партитура: *Не знам да ли су оно биле мртве лобање?*
- § Проф. партитура: Мокраћа се вади за тест, безболно је.
- § Диригент хора: Нисам нервозна, него се нервирам, зато што нико није дошао.
- § Иван: **Чекај да ухватим транспозу.**
- § Диригент хора: **СКЛОНИ НОГЕ ДА ТИ ВИДИМ ГЛАВУ.**

На часу психологије је шкрипао прозор око 15 минута и професорка ће одједном:

– Дај ркни тај прозор!

А ученици:

– Пиши то! Запиши тај бисер!

Професорка: – Немој тај израз! Пиши... рокни!

На часу музичких облика одговара Горан и пита га професор:

– И шта је ово? – мислећи на део композиције.

Горан: Фрагменталност

Професор: Фрагменталност?

Горан: Да.

Професор (одједном): Па, је л' си ти нормалан?!

А Горан клима главом.

- § На часу музичких облика сви причају и тек ће професор: Бранка, смироши се!
- § Проф. музичких облика: **Гледајте у тему и одмах ћемо да разрадито.**
- § Ученик свира клавир и тек ће професор: **Скини се са тог клавира.**
- § Проф. хармоније: Санела, јесам ли ти сто пута рекла да не чепркаш по том клавиру.

ГИНИСОВА КЊИГА РЕКОРДА

Мараџон на клавијатурама

Г. Б. Белза из Шпаније свирао је између 30. марта и 1. априла 2001. године, на клавијатурама рекордних 49 сати и 15 минута (уз шест пауза од по 15 минута) у Краљевском Наутичком клубу Санта Круз на Тенерифима. Одсвирао је укупно 800 композиција по сопственом аранжману, од којих је свака у просеку трајала око 3 минута.

Највећи оркестар клавијатура

Највећи оркестар електричних клавијатура састављен од 100 ђака и професора Музичке школе из Горсијума у Мађарској, наступио је на Првом Роландовом Фестивалу клавијатуриста у Будимпешти, 2. јуна 2000. где су свирали „На лепом плавом Дунаву” Р. Штрауса и Монтијев „Монти Чардаш“.

Највећа оперска кућа

Метрополитен Опера која се налази у Линколн Центру у Њујорку је највећа оперска кућа на свету. Она може да прими укупно 4.065 особа. Највећа дворана је висока 137 метара, док је сама бина дуга 70, а широка 45 метара.

Највреднији цез инструменџ

Саксофон који је некада припадао Чарлију Паркеру (САД), продат је за 144.500 долара, септембра 1994. године на аукцији код *Кристија* у Лондону.

НЕСЛАВНА ПРЕМИЈЕРА СЛАВНОГ ДЕЛА

Ђоакимо Росини (1792-1868), син сиромашног свирача рога и оперске певачице, био је легендаран по брзини којом је компоновао. Имао је двадесет четири године када је за Римску комичну оперу написао своје ремек-дело „Севилски берберин” – за једва двадесет дана!

Рад је изгледао овако: у једној соби је Росини компоновао, у другој су ноте преписиване, а у трећој су музичари и певачи већ увежбали готове делове.

Али премијера „Севилског берберина” испала је дебакл због низа чудноватих догодовштина.

Као прво, млади Росини је имао противнике окупљене око тада веома цењеног композитора Пајзијела који је три деценије пре Росинија већ написао оперу под истим именом и према истом Бомаршеовом комаду.

Затим на премијери се Дон Базилио непрестано спотицао о рубове предугачког огртача, док тенор, тада славни Гарсија, није успевао да наштимује гитару, уз коју пева једну важну арију.

Однекуд је искрсла и мачка које до краја нису успели да се отарасе са позорнице, што је све заједно изазвало салве смеха у гледалишту, тако да се музика није ни чула.

Ипак, већ сутрадан, на репризи, слушаоци су схватили вредност овог дела које је остало омиљено за сва времена.

МАЛИ РЕЧНИК МУЗИЧКИХ ПОЈМОВА

- § АКУСТИКА – део физике који се бави звуком, такође и звучна карактеристика неке просторије или амбијента. Акустика се бави природом звучних извора, звука и његове перцепције. Акустичка наука није заснована само на физици и математици, већ и на физиологији и психофизиологији, јер звук није само физичка појава, већ и психичка сензација.
- § АУДИО–ВИЗУЕЛНО – чујно и видљиво; начин представљања, саобраћања или саопштавања посредством заједничке и усклађене употребе звука и слике (филм или телевизија...).
- § БАЛЕТ – уметнички плес; сценско-кореографска презентација најчешће заснована на игром и покретом тумаченој музици. Солиста или група играча на позорници покушавају да телом и стилизованим покретима уметнички уобличе људска осећања или драму. У музичком погледу, балет је инструментална или оркестарска свита намењена сценском остварењу драмско-кореографске целине.
- § ДИСОНАНЦА – несклад, несагласност; однос двају или више тонова чије звучање не даје утисак смирености, већ напетости која тражи разрешење у равнотежи консонанце.

ДАНЕ НАРАНЧИЋ

„ЖИВОТ НАМ ВРЕДИ ОНОЛИКО
КОЛИКО СМО ТРУДА У ЊЕГА УЛОЖИЛИ”
Ф. МОРИЈАК

Ако бисмо желели да издвојимо неку личност којој дајемо високо место у историји музичке школе морали бисмо да констатујемо да је то Дане Наранчић, никад заборављен просветни радник, који је читав свој живот посветио свом позиву.

Од оснивања Музичке школе, од 1950. године, предавао је кларинет и флауту све до 1973. године, када одлази у пензију. Током свог рада проналазио је талентоване и обдарене ученике и несебично их упућивао у тајне свирања кларинета. Бринуо се о њиховом успеху, о њиховим пријемним испитима, о такмичењима, а многе од њих је усмерио и определио за животни позив. На републичким и савезним такмичењима његови ученици су освајали највиша места.

У ваншколским активностима истиче се његов рад у КУД „Абрашевић” у Пожаревцу, а касније и у „Друштву пријатеља музике”, у коме је без прекида радио од његовог оснивања 1958. године. Поред свирања у Друштву, он је и самосталним наступима на концертима доприносио пропагирању и ширењу музичке културе.

За стручни рад и успехе добио је висока признања, међу којима се издваја повеља „15. октобар” 1969. године, као и награда поводом Дана просветних радника (исте године).

На крају, захвални смо наставнику Данету Наранчићу на његовом самопрегорном раду за школу. Његов труд није био узалудан. На аутентичан и посебан начин поставио је чврсте основе одсецима за кларинет и флауту, а њихов квалитет и данас траје.

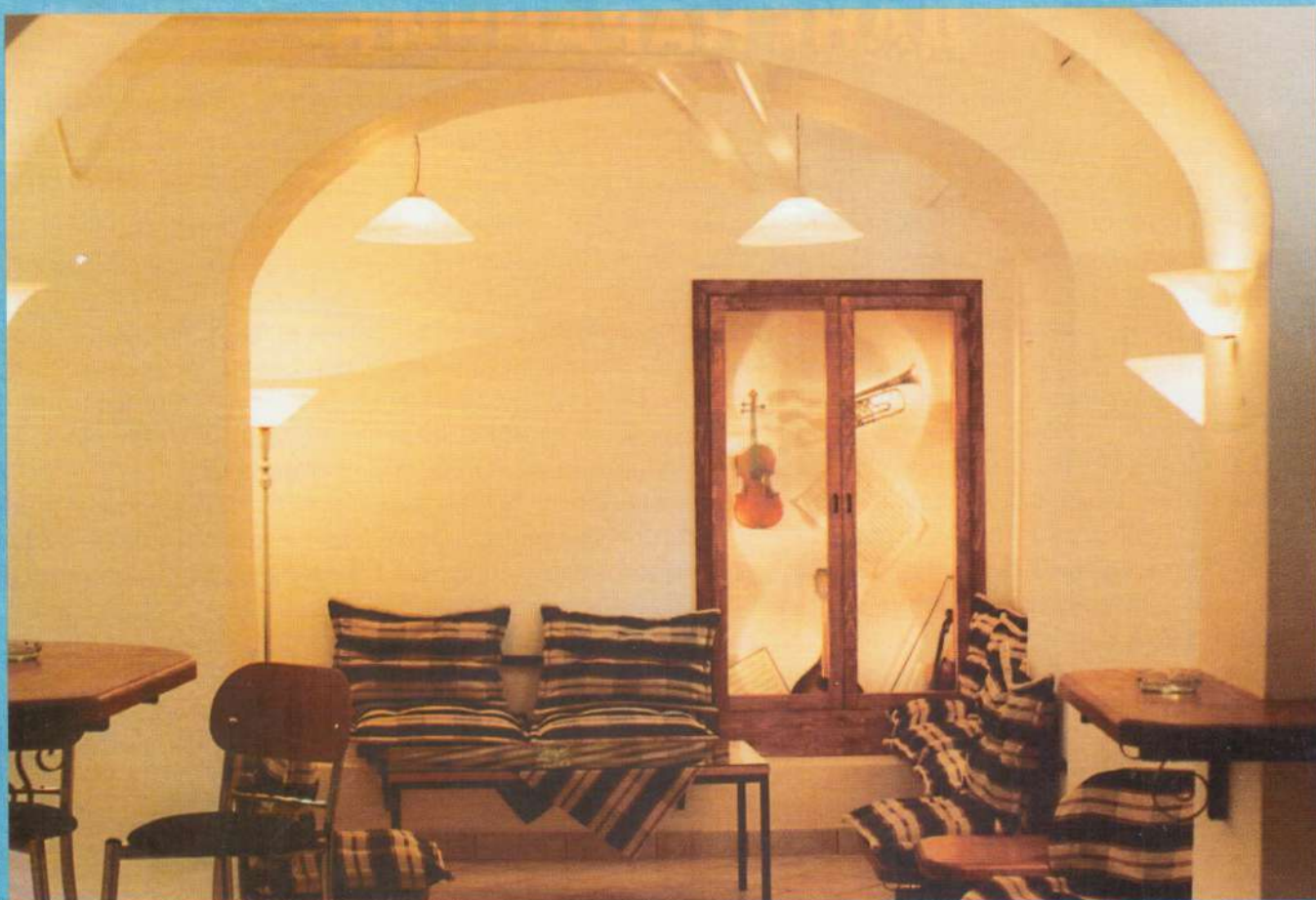
Слађана Стојановић

Некадашња зграде Музичке школе

Prima vista – издавач: Школа за основно и средње музичко образовање „Стеван Мокрањец”, Пожаревац,
ул. Кнеза Лазара бр. 1, тел/факс: 012/223-396, жиро рачун: 42900-603-1-4002393 ЗОП Пожаревац
www.smokranjac.org.yu, email: smokranjac@ptt.yu

Главни и одговорни уредник: Зоран Марић; Секретар редакције: Милица Илић; Технички сарадници: Периша Станојевић, Драган Марић; Лектор: Раде Станојевић; чланови редакције: Небојша Петковић, Наташа Петровић, Катарина Јовановић, Оливера Јанићијевић, Јована Стаменковић, Ивана Нешовић, Бранка Јерков, Драгана Костић
Припрема за штампу: „Поповић и синови”, Пожаревац; Штампа: „KOLOR PRES”, Лапово
број 1 * година I * јун 2002.

Клуб ученика и наставника у просторијама наше школе,
отворен за Дан школе ове године

Летња позорница у оквиру наше школе — једно од средишта
културног живота Пожаревца у летњим месецима